

HM Gruppen Silkeborg A/S

Lillehøjvej 38
8600 Silkeborg
CVR-nr. 32327478

Årsrapport 2023

Godkendt på selskabets generalforsamling, den
27.06.2024

Hans Henrik Møller Mortensen
Dirigent

Indhold

Virksomhedsoplysninger	2
Ledelsespåtegning	3
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	4
Ledelsesberetning	7
Koncernens resultatopgørelse for 2023	10
Koncernens balance pr. 31.12.2023	11
Koncernens egenkapitalopgørelse for 2023	14
Koncernens pengestrømsopgørelse for 2023	15
Koncernens noter	17
Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2023	26
Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2023	27
Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2023	29
Modervirksomhedens noter	30
Anvendt regnskabspraksis	32

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

HM Gruppen Silkeborg A/S

Lillehøjvej 38

8600 Silkeborg

CVR-nr.: 32327478

Stiftelsesdato: 06.12.2013

Hjemsted: Silkeborg

Regnskabsår: 01.01.2023 - 31.12.2023

Bestyrelse

Ole Elmegaard Mortensen, formand

Hans Henrik Møller Mortensen

Anna Mortensen

Søren Kristiansen

Direktion

Hans Henrik Møller Mortensen, direktør

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Papirfabrikken 26

8600 Silkeborg

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2023 - 31.12.2023 for HM Gruppen Silkeborg A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2023 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2023 - 31.12.2023.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Silkeborg, den 27.06.2024

Direktion

Hans Henrik Møller Mortensen
direktør

Bestyrelse

Ole Elmegaard Mortensen
formand

Hans Henrik Møller Mortensen

Anna Mortensen

Søren Kristiansen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i HM Gruppen Silkeborg A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for HM Gruppen Silkeborg A/S for regnskabsåret 01.01.2023 - 31.12.2023, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2023 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2023 - 31.12.2023 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen og selskabet i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af

besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den anvendte regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker

ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet og årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er herudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til den relevante lovgivning.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i den relevante lovgivning. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Silkeborg, den 27.06.2024

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33963556

Bo Blaabjerg Odgaard

Statsautoriseret revisor

MNE-nr. mne32122

Nicolaj Haarup

Statsautoriseret revisor

MNE-nr. mne46613

Ledelsesberetning

Hoved- og nøgletal

	2023	2022	2021	2020	2019
	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.	t.kr.
Hovedtal					
Nettoomsætning	383.151	480.377	381.961	382.433	259.498
Bruttoresultat	17.888	54.412	43.750	60.059	34.946
Driftsresultat	(21.490)	11.778	11.096	24.499	13.048
Resultat af finansielle poster	(5.205)	(771)	1.610	387	(197)
Årets resultat	(24.409)	9.083	9.608	18.738	10.256
Årets resultat ekskl. minoriteter	(17.541)	6.201	6.079	15.742	10.828
Balancesum	200.031	278.105	235.508	200.246	156.694
Investeringer i materielle aktiver	3.386	29.132	25.081	11.635	2.961
Egenkapital	58.541	87.312	83.078	76.193	58.063
Egenkapital ekskl. minoriteter	54.788	74.729	71.528	67.809	54.249
Pengestrømme fra driftsaktivitet	(12.535)	14.370	631	44.550	(8.487)
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	12.169	(27.759)	(27.138)	(24.304)	(2.961)
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	(347)	13.079	15.600	4.405	(2.513)
Nøgletal					
Egenkapitalforrentning (%)	(27,09)	8,48	8,73	25,79	21,38
Soliditetsgrad (%)	27,39	26,87	30,37	33,86	34,62

Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med Finansforeningens gældende version af "Anbefalinger & Nøgletal".

Egenkapitalforrentning (%):

$\frac{\text{Årets resultat ekskl. minoriteter} * 100}{\text{Gns. egenkapital ekskl. minoriteter}}$

Gns. egenkapital ekskl. minoriteter

Soliditetsgrad (%):

$\frac{\text{Egenkapital ekskl. minoriteter} * 100}{\text{Balancesum}}$

Balancesum

Virksomhedens væsentligste aktiviteter

Moderselskabets hovedaktivitet er investeringsvirksomhed, herunder at eje kapitalandele i andre kapitalselskaber, samt anden hermed beslægtet virksomhed.

Koncernens aktivitet består i installation og handel med vvs- og el produkter, drift af udlejningsejendomme samt udvikling af ejendomsprojekter.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Årets resultat udviser et underskud på 24.409 t.kr. mod et overskud på 9.083 t.kr. sidste år.

Årets resultat sammenholdt med den forventede udvikling

Årets resultat udgør et underskud på 24 mio. DKK, hvilket afviger væsentligt fra det forventede. Resultatet skyldes projekter, som er afsluttet væsentligt dårligere end forventet samt væsentlige tab på kunder, som er gået konkurs i året. Afviklingen af projekterne har været udfordret grundet mangel på kvalificeret arbejdskraft samt medarbejderudskiftninger på centrale poster i projektforløbet.

Udviklingen af enkelte projekter i 2023 har vist sig at være væsentlig dårligere end forudsat i skønnet der var udøvet ultimo 2022, hvilket derfor har påvirket resultatet negativt

Ledelsen har iværksat en række tiltag med henblik på, at sikre det økonomiske fundament og genskabe indtjeningsevnen.

Tiltagene omfatter en tilpasning af koncernens aktiviteter gennem frasalg og forenkling af koncernstruktur, styrkelse af organisationen kapacitets- og kompetencemæssigt samt implementering af værktøjer og procedurer til sikring af mere effektiv afvikling af projekter.

Usikkerhed vedrørende indregning og måling

Den væsentligste usikkerhed ved indregning og måling relaterer sig til værdiansættelsen af igangværende arbejder, som er omtalt i note 1 samt note 12 til koncernregnskabet. Koncernen havde ved udgangen af 2023 igangværende projekter med en bruttosalgsværdi på 422,2 mio. DKK. Inden aflæggelsen af årsrapporten er projekter med en salgsværdi på 360,1 mio.kr. afsluttet. Disse projekter er indregnet i årsrapporten baseret på det i forbindelse med afslutningen realiserede resultat.

Koncernen havde i 2022 tvister vedrørende to større projekter, hvoraf den væsentligste er afsluttet med et resultat på niveau med det forventede ved aflæggelse af årsrapporten for 2022.

Baseret på ovenstående forhold vurderer ledelsen, at usikkerheden ved værdiansættelse af igangværende arbejder er væsentligt nedbragt sammenlignet med sidste år.

Usikkerheden vedrørende igangværende arbejder er nærmere beskrevet i note 1 til årsrapporten.

Forventet udvikling

Som følge af udviklingen i 2023 har der været en bevidst opbremsning i ordreindgangen af større projekter. Koncernens ordrebeholdning ved indgangen til 2024 er derfor væsentligt lavere end året før.

Aktiviteten inden for mindre opgaver udvikler sig positivt, men dette kan ikke opveje den lavere ordrebeholdning på større projekter samt en forsinket opstart af enkelte projekter. Samlet set forventes en lavere omsætning i 2024 sammenlignet med 2023, med et forventet underskud på omkring 2-4 mio. DKK.

Koncernen arbejder løbende på afgivelse af tilbud om løsning af større opgaver, og mængden af tilbud er stigende. Der er allerede indgået aftaler om udførelse af betydende opgaver med opstart i 2025. For at styrke koncernens kompetence og kapacitet, har det været nødvendigt at fastholde og ansætte medarbejdere til projektering af disse opgaver, hvilket vil belaste resultatet for 2024.

Over årene har koncernen opbygget gode og langvarige relationer til kunder, medarbejdere og leverandører. Disse relationer er fortsat intakte og der opleves fortsat god opbakning fra alle interessenter.

Det er ledelsens vurdering at denne fortsatte opbakning i kombination med de gennemførte og planlagte tiltag vil genskabe en positiv indtjening i 2025.

Videnressourcer

Koncernen er afhængig af at kunne fastholde og tiltrække kompetente medarbejder samt at videreudvikle disse. Der investeres løbende i rekruttering og uddannelse af medarbejdere.

For at sikre en løbende tilgang af nye, kompetente medarbejdere er der særlig fokus på ansættelse og uddannelse af lærlinge.

Redegørelse for det underrepræsenterede køn

Branchen HM-koncernen arbejder i, er traditionelt og aktuelt beskæftiget af meget få kvinder. Der findes ikke tal fra VVS-branchen på kønsfordelingen, men vi er af den klare opfattelse, at tallene vil være lavere end for resten af bygge- og anlægsbranchen, hvor der i forvejen er en skæv fordeling mellem mænd og kvinder.

Vi har dygtige kvinder ansat i vores forskellige selskaber, og vi søger at fremme en arbejdskultur, der inkluderer alle vores kollegaer og ansporer til udvikling således, at alle vores ledelseslag kan drage nytte af kønsdiversitet. Dermed er det også målet, at øge antallet af det underrepræsenterede køn på de forskellige ledelsesniveauer i koncernen.

Vi har dog ikke opstillet konkrete måltal, da moderselskabet beskæftiger under 50 ansatte. I moderselskabets bestyrelse udgør det underrepræsenteret køn 25%, mens direktionen udelukkende består af mænd.

Redegørelse for politik for dataetik

HM Gruppen har ingen politik for dataetik. Koncernens aktivitet har ikke for nærværende medført, at koncernen anvender indsamlede data på en sådan måde, at det giver anledning til formulering af en politik for dataetik.

HM Gruppen har et mål om, at behandle data ansvarligt og i overensstemmelse med de regler, der til enhver tid er gældende.

Begivenheder efter balancedagen

Koncernen har primo 2024 nedbragt balancesummen med ca. 36 mio. kr. i form af salg af en af koncernens ejendomme samtidig med at der er modtaget et større projektilgodehavende.

Der er ikke yderligere forhold fra balancedagen og frem til i dag, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Koncernens resultatopgørelse for 2023

	Note	2023 kr.	2022 kr.
Nettoomsætning	2	383.151.270	480.376.790
Produktionsomkostninger		(365.262.973)	(425.964.293)
Bruttoresultat		17.888.297	54.412.497
Distributionsomkostninger		(24.080.424)	(30.258.836)
Administrationsomkostninger	3	(20.133.925)	(19.665.246)
Andre driftsindtægter		4.846.660	7.289.792
Andre driftsomkostninger		(10.776)	0
Driftsresultat		(21.490.168)	11.778.207
Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder		(3.516.784)	170.677
Andre finansielle indtægter	5	432.554	1.029.585
Andre finansielle omkostninger	6	(5.637.158)	(1.800.888)
Resultat før skat		(30.211.556)	11.177.581
Skat af årets resultat	7	5.802.059	(2.094.686)
Årets resultat	8	(24.409.497)	9.082.895

Koncernens balance pr. 31.12.2023

Aktiver

	Note	2023 kr.	2022 kr.
Erhvervede immaterielle aktiver		0	0
Goodwill		1.703.439	12.744.052
Immaterielle aktiver	9	1.703.439	12.744.052
Grunde og bygninger		101.614.277	101.918.795
Produktionsanlæg og maskiner		0	246.832
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		17.221.964	22.238.219
Materielle aktiver under udførelse		0	1.195.168
Materielle aktiver	10	118.836.241	125.599.014
Kapitalandele i associerede virksomheder		9.357.823	12.874.067
Andre værdipapirer og kapitalandele		2.156.217	11.038.230
Deposita		180.000	180.000
Finansielle aktiver	11	11.694.040	24.092.297
Anlægsaktiver		132.233.720	162.435.363
Fremstillede varer og handelsvarer		4.519.494	9.369.490
Varebeholdninger		4.519.494	9.369.490
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		35.207.653	72.825.561
Igangværende arbejder for fremmed regning	12	22.559.798	22.790.855
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		963.533	1.587.413
Andre tilgodehavender		3.169.423	6.565.051
Tilgodehavende skat		435.007	762.000
Periodeafgrænsningsposter	13	680.658	794.573
Tilgodehavender		63.016.072	105.325.453
Likvide beholdninger		261.257	974.339
Omsætningsaktiver		67.796.823	115.669.282
Aktiver		200.030.543	278.104.645

Passiver

	Note	2023 kr.	2022 kr.
Virksomhedskapital		500.000	500.000
Reserve for opskrivninger		8.371.434	8.796.060
Overført overskud eller underskud		45.916.177	65.433.059
Egenkapital tilhørende modervirksomhedens kapitalejere		54.787.611	74.729.119
Egenkapital tilhørende minoritetsinteresser		3.753.158	12.582.463
Egenkapital		58.540.769	87.311.582
Udskudt skat	14	6.964.446	13.858.646
Andre hensatte forpligtelser	15	120.000	120.000
Hensættelser vedrørende associerede virksomheder	16	1.555.104	0
Hensatte forpligtelser		8.639.550	13.978.646
Gæld til realkreditinstitutter		46.572.756	47.232.786
Bankgæld		9.588.713	13.139.853
Leasingforpligtelser		2.825.768	4.964.541
Anden gæld	17	3.276.173	7.052.019
Langfristede gældsforpligtelser	18	62.263.410	72.389.199
Kortfristet del af langfristede forpligtelser	18	5.074.561	8.387.782
Bankgæld		20.193.878	11.943.053
Deposita		487.298	547.916
Modtagne forudbetalinger fra kunder		0	231.171
Igangværende arbejder for fremmed regning	12	1.754.338	3.604.419
Leverandører af varer og tjenesteydelser		27.109.129	58.994.411
Gæld til associerede virksomheder		50.000	50.000
Gæld til virksomhedsdeltagere og ledelse		1.488.774	2.406.614
Anden gæld		14.392.650	18.259.852
Periodeafgrænsningsposter	19	36.186	0
Kortfristede gældsforpligtelser		70.586.814	104.425.218
Gældsforpligtelser		132.850.224	176.814.417
Passiver		200.030.543	278.104.645
Usikkerhed ved indregning og måling	1		
Personaleomkostninger	4		

Dagsværdioplysninger	21
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	22
Eventualforpligtelser	23
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	24
Transaktioner med nærtstående parter, der ikke er på markedsmæssige vilkår	25
Dattervirksomheder	26

Koncernens egenkapitalopgørelse for 2023

	Virksomheds- kapital kr.	Reserve for opskrivninger kr.	Overført overskud eller underskud kr.	Egenkapital tilhørende modervirksom- hedens kapitalejere kr.	Egenkapital tilhørende minoritets- interesser kr.
Egenkapital primo	500.000	8.796.060	65.433.059	74.729.119	12.582.463
Effekt af virksomhedskøb o.l.	0	0	(2.400.649)	(2.400.649)	1.875.648
Effekt af virksomhedssalg o.l.	0	0	0	0	(3.640.315)
Udbetalt ordinært udbytte	0	0	0	0	(196.000)
Overført til reserver	0	(424.626)	424.626	0	0
Årets resultat	0	0	(17.540.859)	(17.540.859)	(6.868.638)
Egenkapital ultimo	500.000	8.371.434	45.916.177	54.787.611	3.753.158

	I alt kr.
Egenkapital primo	87.311.582
Effekt af virksomhedskøb o.l.	(525.001)
Effekt af virksomhedssalg o.l.	(3.640.315)
Udbetalt ordinært udbytte	(196.000)
Overført til reserver	0
Årets resultat	(24.409.497)
Egenkapital ultimo	58.540.769

Koncernens pengestrømsopgørelse for 2023

	Note	2023 kr.	2022 kr.
Driftsresultat		(21.490.168)	11.778.207
Af- og nedskrivninger		5.467.153	6.651.689
Ændringer i arbejdskapital	20	9.316.136	(309.971)
Pengestrømme vedrørende primær drift		(6.706.879)	18.119.925
Modtagne finansielle indtægter		64.183	32.627
Betalte finansielle omkostninger		(5.127.287)	(1.720.638)
Refunderet/(betalt) skat		(765.148)	(2.061.694)
Pengestrømme vedrørende drift		(12.535.131)	14.370.220
Køb mv. af materielle aktiver		(3.385.985)	(30.348.487)
Salg af materielle aktiver		1.900.876	1.480.804
Køb af finansielle aktiver		0	(180.000)
Salg af finansielle aktiver		8.329.354	0
Køb af virksomheder		(525.000)	(2.710.000)
Salg af virksomheder		5.850.000	4.010.462
Ændring i mellemregning med associerede virksomheder		0	(12.011)
Pengestrømme vedrørende investeringer		12.169.245	(27.759.232)
Frie pengestrømme frembragt fra drift og investering før finansiering		(365.886)	(13.389.012)
Optagelse af lån		10.429.809	23.012.740
Afdrag på lån mv.		(8.398.789)	(6.839.184)
Udbetalt udbytte		(196.000)	(3.848.175)
Indgåelse af leasingforpligtelser		1.075.685	2.987.229
Afdrag på leasingforpligtelser		(2.340.061)	(1.667.017)
Afdrag på lån til virksomhedsdeltagere og ledelse		(917.840)	(566.141)
Pengestrømme vedrørende finansiering		(347.196)	13.079.452
Ændring i likvider		(713.082)	(309.560)
Likvider primo		974.339	1.283.899

Likvider ultimo	261.257	974.339
<hr/>		
Likvider ultimo sammensætter sig af:		
Likvide beholdninger	261.257	974.339
Likvider ultimo	261.257	974.339
<hr/>		

Koncernens noter

1 Usikkerhed ved indregning og måling

Koncernregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af ledelsen i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske.

Regnskabsposten "Igangværende arbejder for fremmed regning" indeholder væsentlige regnskabsmæssige skøn. Koncernen har indregnet igangværende arbejder til forventet salgsværdi i forhold til projektets økonomiske stadie.

Koncernen har igangværende sager, som strækker sig over flere regnskabsperioder, hvorfor uforudsete fremtidige forhold kan indvirke såvel positivt som negativt på målingen af disse projekter.

Salgsværdien af igangværende projekter udgør pr. 31.12.23 samlet 422,3 mio.kr. Inden aflæggelsen af årsrapporten er projekter med en salgsværdi på 360,1 mio.kr. afsluttet. Disse projekter er indregnet i årsrapporten baseret på det i forbindelse med afslutningen realiserede resultat.

En ændring i den indregnede dækningsgrad på igangværende sager, som ikke er afsluttet inden aflæggelsen af årsrapporten, på 1% vil påvirke årets resultat med ca. 0,6 mio. kr. før skat.

Koncernen har som underentreprenør indgået en entreprisekontrakt på et større encifret millionbeløb, hvor der er en verserende tvist.

Ledelsen mener at have krav på betaling for udførte ekstraarbejder og kompensation for merudgifter, som følge af en væsentlig længere byggeperiode end oprindeligt forudsat.

Modparterne har på den anden side rejst modkrav mod selskabet. Ledelsen har med udgangspunkt i juridisk vurdering afvist dette krav. Den eksterne vurdering konkluderer at modkravet er udokumenteret for så vidt angår faktum og jus.

Arbejdet er afsluttet i 2023. For nærværende er der dialog med henblik på en forligsmæssig løsning af uenigheden. Såfremt der ikke opnås enighed forventes uenigheden afklaret gennem en voldgiftssag hvilket vil indebære, at uenigheden tidligst vil blive afklaret i 2025. Ledelsen har indregnet sagen baseret på et skøn over det mest sandsynlige udfald af sagen. Skønnet er baseret på de foreliggende oplysninger herunder særligt den indhentede juridiske vurdering og er uforandret i forhold til den ultimo 2022 foretagne vurdering.

2 Nettoomsætning

	2023 kr.	2022 kr.
Entreprenørvirksomhed	379.823.928	477.182.384
Huslejeindtægter	3.327.342	3.194.406
Aktiviteter i alt	383.151.270	480.376.790

Den andel som koncernen har af omsætning i udlandet er for koncernregnskabet helt uvæsentlig, hvorfor der ikke er foretaget en geografisk segmentering af omsætningen.

3 Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor

	2023	2022
	kr.	kr.
Lovpligtig revision	210.100	208.100
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	171.900	219.800
Andre ydelser	374.945	119.065
	756.945	546.965

4 Personaleomkostninger

	2023	2022
	kr.	kr.
Gager og lønninger	150.026.419	151.923.706
Pensioner	13.082.040	12.027.117
Andre omkostninger til social sikring	2.068.167	2.384.926
Andre personaleomkostninger	76.089	0
	165.252.715	166.335.749

Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	272	291
---	------------	------------

	Ledelses- vederlag 2023	Ledelses- vederlag 2022
	kr.	kr.
Samlet for ledelseskategorier	1.585.247	1.685.939
	1.585.247	1.685.939

5 Andre finansielle indtægter

	2023	2022
	kr.	kr.
Finansielle indtægter fra associerede virksomheder	0	2.424
Renteindtægter i øvrigt	13.238	21.803
Dagsværdireguleringer	368.369	996.958
Øvrige finansielle indtægter	50.947	8.400
	432.554	1.029.585

6 Andre finansielle omkostninger

	2023	2022
	kr.	kr.
Renteomkostninger i øvrigt	4.507.691	1.381.081
Valutakursreguleringer	15.801	0
Dagsværdireguleringer	508.870	80.246
Øvrige finansielle omkostninger	604.796	339.561
	5.637.158	1.800.888

7 Skat af årets resultat

	2023	2022
	kr.	kr.
Ændring af udskudt skat	(5.788.857)	2.094.686
Regulering vedrørende tidligere år	(13.202)	0
	(5.802.059)	2.094.686

8 Forslag til resultatdisponering

	2023	2022
	kr.	kr.
Overført resultat	(17.540.859)	6.201.256
Minoritetsinteressers andel af resultatet	(6.868.638)	2.881.639
	(24.409.497)	9.082.895

9 Immaterielle aktiver

	Erhvervede immaterielle aktiver	Goodwill
	kr.	kr.
Kostpris primo	62.967	17.345.766
Afgange	(62.967)	(13.641.639)
Kostpris ultimo	0	3.704.127
Af- og nedskrivninger primo	(62.967)	(4.601.714)
Årets afskrivninger	0	(1.566.425)
Tilbageførsel ved afgang	62.967	4.167.451
Af- og nedskrivninger ultimo	0	(2.000.688)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	0	1.703.439

10 Materielle aktiver

	Grunde og bygninger kr.	Produktions- anlæg og maskiner kr.	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar kr.	Materielle aktiver under udførelse kr.
Kostpris primo	109.567.573	2.460.051	35.752.151	1.195.168
Overførsler	1.195.168	0	0	(1.195.168)
Tilgange	1.605.973	0	1.780.012	0
Afgange	(1.256.126)	0	(1.308.406)	0
Kostpris ultimo	111.112.588	2.460.051	36.223.757	0
Opskrivninger primo	18.714.268	0	0	0
Tilbageførsel ved afgang	(408.241)	0	0	0
Opskrivninger ultimo	18.306.027	0	0	0
Af- og nedskrivninger primo	(26.363.046)	(2.213.219)	(13.513.932)	0
Afgang ved virksomhedssalg o.l.	0	(246.832)	0	0
Årets afskrivninger	(1.984.146)	0	(2.948.849)	0
Tilbageførsel ved afgang	542.854	0	(2.539.012)	0
Af- og nedskrivninger ultimo	(27.804.338)	(2.460.051)	(19.001.793)	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	101.614.277	0	17.221.964	0
Regnskabsmæssig værdi, hvis aktiver ikke var opskrevet	48.595.410	0	0	0
Ikke-ejede aktiver	0	0	5.661.420	0

11 Finansielle aktiver

	Kapitalandele i associerede virksomheder kr.	Andre værdipapirer og kapital- andele kr.	Deposita kr.
Kostpris primo	12.699.683	5.447.352	180.000
Afgange	(123.683)	(3.499.749)	0
Kostpris ultimo	12.576.000	1.947.603	180.000
Opskrivninger primo	728.354	0	0
Andel af årets resultat	118.095	0	0
Opskrivninger ultimo	846.449	0	0
Nedskrivninger primo	(553.970)	5.590.878	0
Afskrivninger på goodwill	(1.032.267)	0	0
Nedskrivninger på goodwill	(3.258.138)	0	0
Andel af årets resultat	656.066	0	0
Dagsværdireguleringer	0	551.659	0
Tilbageførsel ved afgange	123.683	(5.933.923)	0
Nedskrivninger ultimo	(4.064.626)	208.614	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	9.357.823	2.156.217	180.000

Associerede virksomheder	Hjemsted	Ejerandel %
Performers House I/S	Silkeborg	50,00
Thorshave I/S	Silkeborg	50,00
Komplementarselskabet Rederiet Viking ApS	Silkeborg	50,00
Rederiet Viking P/S	Silkeborg	50,00
Levehuse Holding ApS*	Silkeborg	13,33

* Der udøves en betydelig indflydelse i selskabet, hvorfor kapitalandelen er klassificeret som en associeret virksomhed

12 Igangværende arbejder for fremmed regning

	2023 kr.	2022 kr.
Igangværende arbejder for fremmed regning	422.272.232	402.433.929
Foretagne acontofaktureringer	(401.466.772)	(383.247.493)
Overført til forpligtelser	1.754.338	3.604.419
	22.559.798	22.790.855

13 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter vedrører andel af omkostninger, der kan henføres til efterfølgende regnskabsår.

14 Udskudt skat

	2023	2022
	kr.	kr.
Immaterielle aktiver	(18.000)	(17.000)
Materielle aktiver	5.427.000	5.767.000
Finansielle aktiver	70.000	114.000
Tilgodehavender	3.564.000	11.292.146
Hensatte forpligtelser	(8.000)	(27.500)
Forpligtelser	(1.114.000)	(1.185.000)
Fremførbare skattemæssige underskud	(785.088)	(2.014.000)
Andre fradragsberettigede midlertidige forskelle	(171.466)	(71.000)
Udskudt skat i alt	6.964.446	13.858.646

	2023	2022
	kr.	kr.
Bevægelser i året		
Primo	13.858.646	12.173.132
Indregnet i resultatopgørelsen	(5.788.857)	1.910.514
Afgang ved virksomhedssalg	(1.105.343)	(225.000)
Ultimo	6.964.446	13.858.646

15 Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser vedrører forventet earn-out, der er indregnet til kapitalværdien af forventede fremtidige betalinger.

16 Hensættelser vedrørende associerede virksomheder

Der er foretaget hensættelser til underbalance i associerede virksomheder som følge af en garantistillelser.

17 Anden gæld (langfristet)

	2023	2022
	kr.	kr.
Feriepengeforpligtelser	3.075.007	4.657.037
Anden gæld i øvrigt	201.166	2.394.982
	3.276.173	7.052.019

18 Langfristede forpligtelser

	Forfald inden for 12 måneder 2023 kr.	Forfald inden for 12 måneder 2022 kr.	Forfald efter 12 måneder 2023 kr.	Restgæld efter 5 år 2023 kr.
Gæld til realkreditinstitutter	1.613.932	2.978.103	46.572.756	39.705.618
Bankgæld	960.000	2.560.000	9.588.713	5.845.905
Leasingforpligtelser	2.167.295	2.516.345	2.825.768	0
Anden gæld	333.334	333.334	3.276.173	2.730.747
	5.074.561	8.387.782	62.263.410	48.282.270

19 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter vedrører modtaget forudbetalinger.

20 Ændring i arbejdskapital

	2023 kr.	2022 kr.
Ændring i varebeholdninger	4.849.996	(874.037)
Ændring i tilgodehavender	39.508.427	(21.706.733)
Ændring i leverandørgæld mv.	(35.042.287)	22.270.799
	9.316.136	(309.971)

21 Dagsværdioplysninger

	Børsnoterede værdipapir kr.
Dagsværdi ultimo	2.156.217
Urealiserede dagsværdireguleringer indregnet i resultatopgørelsen	229.742

22 Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser

	2023 kr.	2022 kr.
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter frem til udløb i alt	560.404	1.942.699

23 Eventualforpligtelser

	2023 kr.	2022 kr.
Kautions- og garantiforpligtelser	34.463.091	36.101.123
Eventualforpligtelser i alt	34.463.091	36.101.123

Koncernen er garantidebitor for arbejdsgarantier stillet af Tryk Garanti vedrørende igangværende og afsluttede arbejder for fremmed regning.

Koncernens ene datterselskab er blevet procestilvarslet i en syns og skønssag for udført arbejde, hvor selskabet har ageret underentreprenør. Hovedentreprenør har adciteret selskabet for påstand om betaling af 4,3 mio. kr. som følge af udført arbejde der ikke skulle være udført fagligt korrekt. Datterselskabet har afvist kravet, da ledelsen mener at arbejdet er udført i henhold til de anvisninger der er modtaget fra bygherre. Selskabets advokat vurderer, at selskabet har gode muligheder for at blive frifundet.

Koncernens ene datterselskab er blevet mødt af krav fra en hovedentreprenører, hvor selskabet agerer som underentreprenør. Hovedentreprenørerne har varslet at de vil rejse kravom dagbod for et ikke ubetydeligt beløb, som følge af forsinkelser i byggefasen. Selskabet afviser kravet til fulde. Der henvises endvidere til note 1 for nærmere beskrivelse af tvisten.

24 Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Prioritetsgæld er sikret ved pant i ejendomme. Pantet omfatter herudover de til ejendommene hørende produktionsanlæg og maskiner.

Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte ejendomme udgør 101.614 t.kr. mod 101.119 t.kr. for 2022.

Bankgæld er sikret ved pant i materielle anlægsaktiver under udførelse, der består af opførelse af en ejendom.

Til sikkerhed for bankgæld er deponeret ejerpantebrev nom. 18.550 t.kr. i materielle anlægsaktiver under udførelse.

Koncernens ene selskabs værdipapirbeholdning er pantsat for et andet af koncernens datterselskabers mellemværende med Jyske bank udgørende 18.591 t.kr. Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte værdipapirer udgør 2.156 t.kr.

Til sikkerhed for gæld til pengeinstitut har selskabet stillet virksomhedspant på nominelt 11.000 t.kr. Regnskabsmæssig værdi af pantsatte aktiver udgør 48.307 t.kr. pr. 31.12.2023. Virksomhedspanten omfatter varebeholdning, tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser, andre anlægs, driftsmateriel og inventar og goodwill.

25 Transaktioner med nærtstående parter, der ikke er på markedsmæssige vilkår

I årsrapporten oplyses alene transaktioner med nærtstående parter, der ikke er gennemført på markedsvilkår. Der er ikke gennemført sådanne transaktioner i regnskabsåret.

26 Dattervirksomheder

	Hjemsted	Retsform	Ejerandel %
Henning Mortensen Ejendomme Silkeborg A/S*	Silkeborg	Aktieselskab	23,50
Henning Mortensen Silkeborg A/S**	Silkeborg	Aktieselskab	100,00
HM Ventilation A/S	Silkeborg	Aktieselskab	51,00
PFH HM ApS*	Silkeborg	Anpartsselskab	23,50
TH HM ApS*	Silkeborg	Anpartsselskab	23,50
HM Partners ApS	Silkeborg	Anpartsselskab	100,00
HM-Lillehøjvej ApS	Silkeborg	Anpartsselskab	80,00
VVS Brædstrup Holding ApS***	Silkeborg	Anpartsselskab	60,00
VVS & El Experten ApS***	Horsens	Anpartsselskab	60,00

* Koncernen besidder 100% af stemmerettighederne

** Ejerskabet på 100% er inklusive andel, der ejes via HM Partners ApS

*** Frasolgt i regnskabsåret

Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2023

	Note	2023 kr.	2022 kr.
Administrationsomkostninger		(25.180)	(73.390)
Driftsresultat		(25.180)	(73.390)
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		(18.435.631)	5.422.748
Andre finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder		1.215.030	1.275.801
Andre finansielle indtægter		87.344	28.462
Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder		(60.671)	(49.611)
Andre finansielle omkostninger		(77.204)	(157.335)
Resultat før skat		(17.296.312)	6.446.675
Skat af årets resultat	1	(244.545)	(245.418)
Årets resultat	2	(17.540.857)	6.201.257

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2023

Aktiver

	Note	2023 kr.	2022 kr.
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		14.681.380	29.393.708
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		13.269.737	8.051.163
Finansielle aktiver	3	27.951.117	37.444.871
Anlægsaktiver		27.951.117	37.444.871
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		27.308.940	37.585.173
Andre tilgodehavender		1.663.830	2.262.294
Tilgodehavende skat		230.878	0
Tilgodehavende sambeskatningsbidrag		0	516.582
Tilgodehavender		29.203.648	40.364.049
Likvide beholdninger		22.706	335.851
Omsætningsaktiver		29.226.354	40.699.900
Aktiver		57.177.471	78.144.771

Passiver

	Note	2023 kr.	2022 kr.
Virksomhedskapital		500.000	500.000
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode		0	18.836.329
Overført overskud eller underskud		54.287.610	55.392.790
Egenkapital		54.787.610	74.729.119
Leverandører af varer og tjenesteydelser		24.625	24.625
Gæld til tilknyttede virksomheder		841.762	841.597
Gæld til virksomhedsdeltagere og ledelse		1.473.474	2.355.910
Anden gæld	4	50.000	193.520
Kortfristede gældsforpligtelser		2.389.861	3.415.652
Gældsforpligtelser		2.389.861	3.415.652
Passiver		57.177.471	78.144.771

Personaleforhold	5
Eventualforpligtelser	6
Nærtstående parter med bestemmende indflydelse	7
Transaktioner med nærtstående parter, der ikke er på markedsmæssige vilkår	8

Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2023

	Virksomheds- kapital kr.	Reserve for nettoopskriv- ning efter indre værdis metode kr.	Overført overskud eller underskud kr.	I alt kr.
Egenkapital primo	500.000	18.836.329	55.392.790	74.729.119
Øvrige egenkapitalposter	0	(2.400.652)	0	(2.400.652)
Udbytte fra tilknyttede virksomheder	0	(1.500.000)	1.500.000	0
Overført til reserver	0	4.275.516	(4.275.516)	0
Årets resultat	0	(19.211.193)	1.670.336	(17.540.857)
Egenkapital ultimo	500.000	0	54.287.610	54.787.610

Modervirksomhedens noter

1 Skat af årets resultat

	2023 kr.	2022 kr.
Aktuel skat	244.545	245.418
	244.545	245.418

2 Forslag til resultatdisponering

	2023 kr.	2022 kr.
Overført resultat	(17.540.857)	6.201.257
	(17.540.857)	6.201.257

3 Finansielle aktiver

	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder kr.	Tilgode- havender hos tilknyttede virksom- heder kr.
Kostpris primo	16.357.132	8.051.163
Tilgange	525.002	13.320.035
Afgange	0	(8.101.461)
Kostpris ultimo	16.882.134	13.269.737
Opskrivninger primo	13.036.576	0
Tilgang ved virksomhedskøb o.l.	(2.400.652)	0
Andel af årets resultat	(18.428.513)	0
Regulering af interne avancer	(7.118)	0
Udbytte	(1.500.000)	0
Kapitalandele med negativ indre værdi nedskrevet over tilgodehavender	7.098.953	0
Opskrivninger ultimo	(2.200.754)	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	14.681.380	13.269.737

Specifikation af kapitalandele i dattervirksomheder fremgår af noterne til koncernregnskabet.

4 Anden gæld (kortfristet)

	2023 kr.	2022 kr.
Anden gæld i øvrigt	50.000	193.520
	50.000	193.520

5 Personaleforhold

Virksomheden har ingen ansatte udover direktionen. Direktøren har ikke modtaget vederlag i regnskabsåret.

6 Eventualforpligtelser

Der er afgivet selvskylderkaution overfor Thorshave I/S samt HM-Lillehøjvej ApS.

Der er afgivet støtteerklæring til HM Partners ApS, Christine Mortensen Holding ApS, Laura Mortensen Holding ApS og Mette Mortensen Holding ApS til dækning af mellemværender.

Selskabet er administrationsselskab i en dansk sambeskatning. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber og ligeledes for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for disse selskaber.

7 Nærtstående parter med bestemmende indflydelse

Hans Henrik Møller Mortensen, Silkeborg ejer alle aktier i selskabet og har dermed bestemmende indflydelse på dette.

8 Transaktioner med nærtstående parter, der ikke er på markedsmæssige vilkår

I årsrapporten oplyses alene transaktioner med nærtstående parter, der ikke er gennemført på markedsvilkår. Der er ikke gennemført sådanne transaktioner i regnskabsåret.

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for regnskabsklasse C (mellem).

Koncernregnskabet og årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de virksomheder (dattervirksomheder), som kontrolleres af modervirksomheden. Modervirksomheden anses for at have kontrol, når den direkte eller indirekte ejer mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde kan udøve eller faktisk udøver bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen direkte eller indirekte besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af resultatet præsenteres som en særskilt post i ledelsens forslag til resultatdisponering, og deres andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver præsenteres som en særskilt post under koncernens egenkapital.

Kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver på overtagelsestidspunktet opgjort til dagsværdi.

Virksomhedssammenslutninger

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i regnskabet fra henholdsvis overtagelsestidspunktet og stiftelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til henholdsvis afståelsestidspunktet og afviklingstidspunktet.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af brugstiden. Hvis der ikke kan skønnes en pålidelig brugstid, fastsættes denne til 10 år. Brugstiden revurderes årligt. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill) indregnes i resultatopgørelsen som en indtægt.

Ved køb af virksomheder, fusioner, spaltninger, tilførsel af aktiver og aktieombytninger mv., hvor de deltagende virksomheder er under modervirksomhedens kontrol, anvendes sammenlægningsmetoden, hvor sammenlægningen anses for gennemført på erhvervelsestidspunktet uden tilpasning af sammenligningstal. Efter sammenlægningsmetoden indregnes den erhvervede virksomheds aktiver og forpligtelser til regnskabsmæssige værdier, korrigeret for eventuelle forskelle i anvendt regnskabspraksis og regnskabsmæssige skøn. Forskellen mellem det aftalte vederlag og den erhvervede virksomheds regnskabsmæssige værdi indregnes på egenkapitalen.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles ved første indregning i balancen til kostpris og efterfølgende til dagsværdi, der beregnes som den tilbagediskonterede værdi af forventede fremtidige nettopengestrømme ved anvendelse af en tilnærmet risikofri rente korrigeret for eventuelle faktorer, som en eventuel markedsdeltager vil tillægge værdi ved overtagelse af instrumentet. Afledte finansielle instrumenter indregnes under henholdsvis andre tilgodehavender og anden gæld.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige transaktioner, indregnes direkte i reserve for dagsværdireguleringer af sikringsinstrumenter under egenkapitalen. Når de sikrede transaktioner realiseres, indregnes de akkumulerede ændringer som en del af kostprisen for de pågældende regnskabsposter.

For afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for at blive behandlet som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi løbende i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, som anvendes til sikring af nettoinvesteringer i selvstændige udenlandske datter- eller associerede selskaber, indregnes direkte på egenkapitalen.

Offentlige tilskud

Offentlige tilskud indregnes, når der er opnået endeligt tilsagn fra tilskudsgiver, og det er sandsynligt, at de betingelser, der er knyttet til tilskuddet, vil blive opfyldt. Tilskud indregnes som indtægt i resultatopgørelsen, i takt med at de indtjenes. Tilskud, der er ydet til anskaffelse af aktiver, indregnes som en periodeafgrænsningspost i balancen og indtægtsføres lineært over aktivets brugstid.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg af handelsvarer og færdigvarer indregnes i resultatopgørelsen, når levering og risikoovergang til køber har fundet sted.

Igangværende arbejder for fremmed regning indregnes i nettoomsætningen, i takt med at produktionen udføres, således at nettoomsætningen svarer til salgsværdien af det i regnskabsåret udførte arbejde (produktionsmetoden).

Produktionsomkostninger

Produktionsomkostninger omfatter direkte og indirekte omkostninger, der afholdes for at opnå nettoomsætningen. I produktionsomkostninger indregnes vareforbrug, omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og produktionspersonale samt afskrivninger på produktionsanlæg.

Under produktionsomkostninger indregnes tillige hensættelser til tab på igangværende arbejder for fremmed regning.

Distributionsomkostninger

Distributionsomkostninger omfatter omkostninger ved salg og distribution af virksomhedens produkter, herunder løn og gager til sælgere, reklameomkostninger, rejse- og repræsentationsomkostninger mv. samt af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle aktiver, der er knyttet til distributionsprocessen.

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger omfatter omkostninger ved virksomhedens administrative funktioner, herunder løn og gager til medarbejdere i administration og ledelse, kontorholdsomkostninger, nedskrivninger af tilgodehavender samt af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle aktiver, der benyttes i administrationen af virksomheden.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter indtægter af sekundær karakter set i forhold til virksomhedens hovedaktivitet.

Andre driftsomkostninger

Andre driftsomkostninger omfatter omkostninger af sekundær karakter set i forhold til virksomhedens hovedaktivitet, herunder tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte virksomheders resultat efter fuld eliminering af interne avancer og tab.

Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder

Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte associerede virksomheders resultat efter forholdsmæssig eliminering af interne avancer og tab.

Andre finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder

Andre finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder består af renteindtægter mv. fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder.

Andre finansielle indtægter

Andre finansielle indtægter består af modtagne udbytter o.l. fra andre værdipapirer og kapitalandele,

renteindtægter, herunder renteindtægter fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder, nettokursgevinster vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle indtægter samt godtgørelser under acontoskatteordningen mv.

Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder

Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder består af renteomkostninger mv. fra gæld til tilknyttede virksomheder.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger, herunder renteomkostninger fra gæld til tilknyttede virksomheder, nettokurstab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle forpligtelser samt tillæg under acontoskatteordningen mv.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Modervirksomheden er sambeskattet med alle danske tilknyttede virksomheder. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Balancen

Goodwill

Goodwill afskrives lineært over den vurderede brugstid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Afskrivningsperioden udgør 10 år.

Goodwill nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter erhvervede immaterielle rettigheder.

Erhvervede immaterielle rettigheder måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Immaterielle rettigheder mv. nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Materielle aktiver

Grunde og bygninger måles til kostpris med tillæg af opskrivninger og for bygningers vedkommende med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Opskrivning sker på grundlag af regelmæssige, uafhængige vurderinger af dagsværdien.

Produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages

lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

	Brugstid
Bygninger	25-30 år
Produktionsanlæg og maskiner	6 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-10 år

Afskrivning indregnes i resultatopgørelsen under henholdsvis produktionsomkostninger, distributionsomkostninger og administrationsomkostninger.

Forventede brugstider og restværdier revurderes årligt.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi. Fortjeneste og tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen sammen med af- og nedskrivninger eller under andre driftsindtægter i det omfang, salgsprisen overstiger den oprindelige kostpris.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles i modervirksomhedens regnskab efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg af uafskrevet goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab. Indre værdis metode anvendes efter konsolideringsmetoden.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Goodwill opgøres som forskellen mellem kostprisen for kapitalandelene og dagsværdien af den forholdsmæssige andel af de overtagne aktiver og forpligtelser. Goodwill afskrives over den forventede brugstid, som er 10 år.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg af uafskrevet goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede, forholdsmæssige interne fortjenester og tab.

Nettoopskrivning af kapitalandele i associerede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Goodwill opgøres som forskellen mellem kostprisen for kapitalandelene og dagsværdien af den forholdsmæssige andel af de overtagne aktiver og forpligtelser. Goodwill afskrives lineært over den forventede brugstid, som er 5 år.

Kapitalandele i associerede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i associerede virksomheder opfylder definitionerne på både kapitalinteresser og associerede virksomheder, men er i års- og koncernregnskabet præsenteret som kapitalandele i associerede virksomheder, da denne benævnelse mere præcist beskriver koncernens involvering i de pågældende virksomheder.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Andre værdipapirer og kapitalandele

Andre værdipapirer og kapitalandele omfatter børsnoterede værdipapirer, der måles til dagsværdi (børskurs) på balancedagen.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealisationsværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger. Kostprisen for fremstillede varer og varer under fremstilling omfatter omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og direkte løn samt indirekte produktionsomkostninger.

Nettorealisationsværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektivere salget.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det på balancedagen udførte arbejde.

Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde. Færdiggørelsesgraden beregnes normalt som forholdet mellem det faktiske ressourceforbrug og det totale budgetterede ressourceforbrug.

Hvis salgsværdien af et igangværende arbejde ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til de medgåede omkostninger eller til nettorealisationsværdien, hvis denne er lavere.

Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser, afhængigt af om nettoværdien, opgjort som salgsværdien med fradrag af modtagne forudbetalinger, er positiv eller negativ.

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter samt finansieringsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, når de afholdes.

Tilgodehavende og skyldig skat

Aktuelle skatteforpligtelser eller tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, der er reguleret for betalt acontoskat.

Tilgodehavende og skyldig sambeskatningsbidrag

Aktuelle skyldige sambeskatningsbidrag eller tilgodehavende sambeskatningsbidrag indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for betalt acontoskat. Ved skattemæssige underskud indregnes kun tilgodehavende sambeskatningsbidrag, hvis underskuddet forventes udnyttet i sambeskatningen.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Minoritetsinteresser

Minoritetsinteresser måles ved første indregning til minoritetsinteressernes andel af den overtagne virksomheds nettoaktiver målt til dagsværdi. Der indregnes ikke goodwill vedrørende minoritetsinteressernes andel i den overtagne virksomhed.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede, skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Andre hensatte forpligtelser

Andre hensatte forpligtelser indregnes og måles som det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for på balancedagen at afvikle forpligtelserne. Hensatte forpligtelser med forventet forfaldstid ud over et år fra balancedagen måles til tilbagediskonteret værdi.

Gæld til realkreditinstitutter

Gæld til realkreditinstitutter i form af prioritetsgæld måles på tidspunktet for lånoptagelse til kostpris, der svarer til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. Efterfølgende måles prioritetsgæld til amortiseret kostpris. Dette betyder, at forskellen mellem provenuet ved lånoptagelsen og den nominelle værdi, der skal tilbagebetales, indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden som en finansiel omkostning ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Leasingforpligtelser

Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældsforpligtelser og måles på tidspunktet for indgåelse af kontrakten til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Efter første indregning måles leasingforpligtelserne til amortiseret kostpris. Forskellen mellem nutidsværdien og den nominelle værdi af leasingydelse indregnes i resultatopgørelsen over kontraktens løbetid som en finansiel omkostning.

Operationelle leasingaftaler

Leasingydelse vedrørende operationelle leasingaftaler indregnes lineært i resultatopgørelsen over

leasingperioden.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Modtagne forudbetalinger fra kunder

Modtagne forudbetalinger fra kunder omfatter beløb, der er modtaget fra kunder forud for leveringstidspunktet.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under forpligtelser omfatter modtagne indtægter til resultatføring i efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt likviderne ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter præsenteres efter den indirekte metode og opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder, aktiviteter og finansielle anlægsaktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver, herunder anskaffelse af finansielt leasede aktiver.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedskapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, indgåelse af finansielle leasingaftaler, afdrag på rentebærende gæld, køb af egne aktier og betaling af udbytte.

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer med ubetydelig kursrisiko, med fradrag af kortfristet bankgæld.